

Safety when handling horses

Maiken Holm og Christina Edstrand

Helgstrand Dressage, 28. oktober 2022

Who are we?

- Maiken Holm, Stambogsfører SEGES heste
- Christina Edstrand, Arbejdsmiljøkonsulent SEGES

Statistics

Tabel 1: Anmeldte arbejdsulykker 2013-2018 inden for branchen '014300-Avl af heste og dyr af hestefamilien' fordelt på skademåde

Skademåde	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Sum
31 Ved lodret bevægelse (fx faldt ned)	3	4	7	3	8	7	32
32 Ved vandret bevægelse (fx hen ad gulv)				1		2	3
39 Andre typer fald, støden imod en stationær genstand	2	4	2	3	1	1	13
41 Ramt af udslynget genstand (fx fra maskine)		1					1
42 Ramt af faldende genstand		1					1
43 Ramt af svingende genstand				1			1
44 Ramt af roterende, bevægende, rullende genstand (herunder også køretøjer)						2	2
45 Kollideret med genstand eller person i bevægelse (inklusive køretøjer)	1				1		2
49 Anden skademåde, hvor tilskadekomne rammes af/kolliderer med genstand eller person						1	1
51 Skåret sig på					1		1
62 Klemt/ mast under (fx betonplade, bil, container)					2		2
63 Klemt/mast mellem (fx containere, værktøj, anden genstand)			1				1
69 Anden skademåde, hvor tilskadekomne klemmes/mases					1	1	2
71 Fysisk overbelastning af kroppen (muskler, knogler og led)		1	3	3	4	2	13
72 Fysisk overbelastning pga. stråling, lyd, lys eller tryk				1			1
73 Psykisk overbelastning, psykisk chok	1						1
79 Anden fysisk eller psykisk overbelastning		1					1
83 Slag, spark, kvælertag, knivstik mv.	2			6	1	1	10
89 Anden type bid, stik, spark mv. fra dyr eller personer	2	3	4	3	7	7	26
98 Anden oplyst skademåde		1	1	1	4	1	8
99 Uoplyst skademåde	1	2			2	1	6
Total	12	18	18	22	32	26	128

Tabel 3: Anmeldte arbejdsulykker 2013-2018 inden for branchen '014300-Avl af heste og dyr af hestefamilien' fordelt på aldersgrupper

Aldersgruppe	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Sum
16 - 17 år	1		1		2	1	5
18 - 24 år	5	9	8	8	12	6	48
25 - 29 år	3	3	5	7	5	5	28
30 - 34 år	2		2	4	2	3	13
35 - 39 år		2			2	3	7
40 - 44 år		1		2	1		4
45 - 49 år	1				3	4	8
50 - 54 år			1		4		5
55 - 59 år		2	1			1	4
60 - 64 år		1		1		1	3
75 + år						1	1
(tom)					1	1	2
Total	12	18	18	22	32	26	128

Tabel 4: Anmeldte arbejdsulykker 2013-2018 inden for branchen '014300-Avl af heste og dyr af hestefamilien' fordelt på erhvervsmæssig status

Erhvervsmæssig status (ansættelsesform)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Sum
10 Lønmodtager	11	14	12	19	25	19	100
21 Praktikant	1						1
23 Elev		1	3	1		1	6
29 Anden uddannelse					1		1
31 Selvstændig erhvervsdrivende		3	2	1	3	5	14
33 Andet medarbejdende familiemedlem						1	1
43 Frivilligt (ikke lønnet) arbejde					2		2
99 Uoplyst erhvervsmæssig status			1	1	1		3
Total	12	18	18	22	32	26	128

Examples of accidents – Can they be prevented? – can you learn from them?

Reported accidents

My employee was kicked in the head in connection with lunging a horse.

21 - 29 days of incapacity for work.

NN walked a horse outside the stable, on its way to the walking machine. The horse gets scared and turns around and kicks her in the head. She has had 5 stitches under her jaw and has broken 3 teeth.

Walking two horses to the paddock. Having a horse in one hand in the stable passage, and wanted to take another horse out of a box. The horse in the hallway gets scared and tries to run into the other horse's box. The horse on its way into the box squeezes the handler, and the horse in the box gets scared and kicks out after the horse that is on its way into it, but unfortunately hits the handler. 7 - 13 days of incapacity for work. Back incl. spine. Broken bones

Taking a horse to the paddock. The horse was startled and ran from NN and knocked her over. In the fall, the horse steps on NN's ankle, which breaks. At least one month, but less than 3 months. Broken bones

In connection with mounting a horse, the horse becomes restless and kicks out after NN. It hits her in the chest and she falls backwards into an iron bar. NN falls to her knees, after which the horse kicks again and hits NN in the head. 112 is called and they find a concussion, tooth damage and a sore back, but nothing broken. 4 - 6 days of incapacity for work. Damage to several parts of the body.

Young horse at a vetinspection. NN held a horse while the vet had to examine it. It becomes uneasy and wants to return to the other horses in the stable. As it searches for the others, the horse first squeezes NN against the box, after which it kicks her in the side, so that she breaks 3 ribs. 14 - 20 days of incapacity for work.

Have You been close to an accident, or been exposed to an accident?

Well being, at your job

Politics for offensive behaviour

- A written offensive behavior policy at the company is both a good idea and a legal requirement.
- In order to implement an offensive behavior policy, it is important that the employees are involved in the design of how to handle offensive or inappropriate behavior in the workplace.

What is offensive behaviour, an example?

- Offensive behaviour is when a person is exposed to actions or words that the person perceives as hurtful, transgressive or degrading. This is regardless of whether it is one or more people who participate in the inappropriate behaviour.
- It is always the recipient's experience of the offending actions that matters. It is irrelevant whether the actions are an expression of thoughtlessness or a definite desire to offend.
- If you expose a colleague or others to inappropriate or offensive behaviour, this will have consequences for the employment relationship.

- It can be individual what you experience as border-crossing behaviour. It is therefore important that you speak up, or ask for help if you experience a situation that you find crossing the line. As a colleague, you therefore also have a responsibility to help, if you witness or hear about inappropriate behaviour
- If you suspect inappropriate behavior at your workplace, you have a duty to inform your nearest manager or your occupational health and safety representative. All inquiries are taken serious, and action is taken to stop inappropriate behaviour.

- The tone of communication in the workplace must remain within the respect for each other. As a manager or colleague, you should therefore be aware of whether new colleagues understand the tone and whether they feel well received in the workplace.
- If you believe that the tone in your workplace is not proper, you can bring it up in a meeting, contact your manager or your occupational health and safety representative.

Policy/rules for guests/customers/horseowners at the company

- Make rules and make them visible
- Agree with the manager what is acceptable and what is not
- Agree when it is okay to say no
- Write it down and visit the rules once in a while

What else?

- praise and recognition
 - - do you do it?
 - - do you get it?
 - - do you want to get better at it?
- Work volume/time pressure
 - - do you have enough time for your tasks?
 - - do you often work under a lot of pressure?
 - - do you work too many hours in a longer period?

Stop-Think-Act

STOP OP ... når du arbejder med heste

STOP

Hvad er det værste, der kan ske?

- Heste kan reagere voldsomt på uforudsete ting og situationer. Man kan blive løbet ned eller vaitet.
- Heste reagerer hurtigt; man kan uden varsel blive ramt af en hov, sparket, hvis hesten bliver forskrækket eller sur.
- Heste er store tunge dyr, og man kan let blive mast eller skubbet, hvilket kan give varige mén.

TÆNK

Har jeg, hvad jeg har brug for?

- Er du instrueret i håndtering af heste?
- Kender du hestens signaler og kropssprog?
- Er I to personer i stalden/på folden til opgaver, der ikke gøres på daglig basis?
- Bruger I ridehjelme og sikkerhedsboks, når I trækker heste ud og ind fra fold?

ARBEJDE

Minimér risikoen og arbejd sikkert

- Hav øjenkontakt med hesten, eller gør opmærksom på, at du er i nærheden.
- Gennemgå opgaven, før I udfører ekstraordinære handlinger.
- Sørg for at unutinerede personer ikke håndterer heste, der er unge eller nervøse/utillregnelige.
- Instruer medarbejderne i hestens signaler, og hvordan du ønsker dine dyr håndteret – brug evt. film som del af instruktionen.
- Hav tid nok, når du håndterer heste.
- Tag stilling til, hvilke opgaver børn og unge må udføre hos jer.
- Sørg altid for at kunne komme væk fra hesten.
- Sno aldrig træktove, tøjler eller longeline omkring hænder, fingre, arme, ben eller krop.
- Kæmp ikke med hesten. Brug ikke magt, men vær rolig, konsekvent, myndig, og send klare signaler til hesten.

YDERLIGERE SPØRGSMÅL TIL REFLEKSION

- Har I vurderet, hvilket løsninger der er sikre, når I skal håndtere heste?
- Har I de nødvendige foranstaltninger så som gode led/låger, godt inventar, plads nok på striglepladsen, undersøgelsesboks, gange og passager, der er lette for heste og mennesker at passere?
- Har I instrueret ansatte i hestenes adfærd og fortalt, hvad de skal være særligt opmærksomme på i de forskellige situationer?
- Kan I finde på at tage chancer?
- Hvad gør I, hvis ulykken sker?

STOP OP ... når du arbejder med heste

Kvinde sparket på folden

KVINDEN VILLE GIVE en hest dækken på ude på folden, men da der havde været godt gang i hesteflokken hele dagen, gik det galt. Mens hun stod og spændte stropperne på dækkenet, eksploderede hesten pludselig, og med et kæmpe spring op i luften sparkede den bagud og ramte hende direkte i maven. Hun faldt sammen, men kunne godt gå tilbage til stalden. De ringede 112, og hun blev hentet med ambulance. To trykkede ribben. Telefonen, som lå i bukselommen, tog en stor del af stødet.

"Jeg skulle jo bare have trukket hesten ind i stalden og bundet den op, og så givet den dækken på. Det er et wake-up call for mig. Husk nu at tage sikkerheden omkring hestene alvorligt."

Kilde: Ridehesten

Læs om flere ulykker på ridehesten her:
<https://www.rideulykker.dk/68-fortællinger>

LÆS MERE

VIDEO
What keeps you safe around horses

TEMASIDE
Dansk Rideforbund:
Håndtering af hesten

Let's go outside to spot risks, for your risk assessment

Where to find more information (in danish)

- [Fokus på arbejdsmiljøet, når du håndterer heste \(landbrugsinfo.dk\)](https://landbrugsinfo.dk)
- <https://www.rideulykker.dk/68-fortaellinger>
- [PDF Hvorfor-Sikkerhed.pdf \(rideforbund.dk\)](https://rideforbund.dk/PDF/Hvorfor-Sikkerhed.pdf)
- [Sikkerhed \(rideforbund.dk\)](https://rideforbund.dk/Sikkerhed)

Sikkerhed ved håndtering af heste

Maiken Holm og Christina Edstrand

Erhvervsakademi Århus, 1. november 2022

Introduktion, hvem er vi

- Maiken Holm, Stambogsfører SEGES heste
- Christina Edstrand, Arbejdsmiljøkonsulent SEGES

Lidt statistik

Tabel 1: Anmeldte arbejdsulykker 2013-2018 inden for branchen '014300-Avl af heste og dyr af hestefamilien' fordelt på skademåde

Skademåde	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Sum
31 Ved lodret bevægelse (fx faldt ned)	3	4	7	3	8	7	32
32 Ved vandret bevægelse (fx hen ad gulv)				1		2	3
39 Andre typer fald, støden imod en stationær genstand	2	4	2	3	1	1	13
41 Ramt af udslynget genstand (fx fra maskine)		1					1
42 Ramt af faldende genstand		1					1
43 Ramt af svingende genstand				1			1
44 Ramt af roterende, bevægende, rullende genstand (herunder også køretøjer)						2	2
45 Kollideret med genstand eller person i bevægelse (inklusive køretøjer)	1				1		2
49 Anden skademåde, hvor tilskadekomne rammes af/kolliderer med genstand eller person						1	1
51 Skåret sig på					1		1
62 Klemt/ mast under (fx betonplade, bil, container)					2		2
63 Klemt/mast mellem (fx containere, værktøj, anden genstand)			1				1
69 Anden skademåde, hvor tilskadekomne klemmes/mases					1	1	2
71 Fysisk overbelastning af kroppen (muskler, knogler og led)		1	3	3	4	2	13
72 Fysisk overbelastning pga. stråling, lyd, lys eller tryk				1			1
73 Psykisk overbelastning, psykisk chok	1						1
79 Anden fysisk eller psykisk overbelastning		1					1
83 Slag, spark, kvælertag, knivstik mv.	2			6	1	1	10
89 Anden type bid, stik, spark mv. fra dyr eller personer	2	3	4	3	7	7	26
98 Anden oplyst skademåde		1	1	1	4	1	8
99 Uoplyst skademåde	1	2			2	1	6
Total	12	18	18	22	32	26	128

Tabel 3: Anmeldte arbejdsulykker 2013-2018 inden for branchen '014300-Avl af heste og dyr af hestefamilien' fordelt på aldersgrupper

Aldersgruppe	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Sum
16 - 17 år	1		1		2	1	5
18 - 24 år	5	9	8	8	12	6	48
25 - 29 år	3	3	5	7	5	5	28
30 - 34 år	2		2	4	2	3	13
35 - 39 år		2			2	3	7
40 - 44 år		1		2	1		4
45 - 49 år	1				3	4	8
50 - 54 år			1		4		5
55 - 59 år		2	1			1	4
60 - 64 år		1		1		1	3
75 + år						1	1
(tom)					1	1	2
Total	12	18	18	22	32	26	128

Tabel 4: Anmeldte arbejdsulykker 2013-2018 inden for branchen '014300-Avl af heste og dyr af hestefamilien' fordelt på erhvervmæssig status

Erhvervmæssig status (ansættelsesform)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Sum
10 Lønmodtager	11	14	12	19	25	19	100
21 Praktikant	1						1
23 Elev		1	3	1		1	6
29 Anden uddannelse					1		1
31 Selvstændig erhvervsdrivende		3	2	1	3	5	14
33 Andet medarbejdende familiemedlem						1	1
43 Frivilligt (ikke lønnet) arbejde					2		2
99 Uoplyst erhvervmæssig status			1	1	1		3
Total	12	18	18	22	32	26	128

Eksempler på ulykker – Kan de forebygges?– kan man instruere sig ud af det?

Fra arbejdstilsynets udtræk

Min medarbejder blev sparket i hovedet i forbindelse med longering af en hest. 21 - 29 dage uarbejdsdygtighed. Ansigtsområdet.

NN kom trækkende med en hest udenfor stalden, da den skulle i skridtmaskine. Hesten bliver bange og drejer rundt og får sparket hende i hovedet. Hun er blevet syet med 5 sting under kæben og har brækket 3 tænder. 1 - 3 dage uarbejdsdygtighed. Sårskade

Skulle trække heste på fold. Stod med en hest i den ene hånd på staldgangen, og ville tage en anden hest ud af en boks. Hesten på gangen bliver bange og forsøger at løbe ind i boksen til den anden hest. Hesten på vej ind i boksen klemmer skadelidte, og hesten i boksen bliver bange og sparker ud efter den hest der er på vej ind til den, men rammer uheldigvis skadelidte. 7 - 13 dage uarbejdsdygtighed. Ryg inkl. rygsøjle. Knoglebrud

Skulle ud med en hest på fold. Hesten blev forskrækket og løb fra NN og væltede hende.

I faldet træder hesten på NN's ankel, som brækker. Mindst én måned, men mindre end 3 mdr. Knoglebrud

I forbindelse med opsadling af hest bliver hesten urolig og sparker ud efter NN. Den rammer hende i brystkassen og hun ryger bagud i en jernstang. NN falder på knæ hvorefter den igen sparker og rammer NN i hovedet. Der bliver ringet 112 og de konstaterer hjernerystelse, tandskade og øm ryg, men intet brækket. 4 - 6 dage uarbejdsdygtighed. Skader på flere dele af legemet.

Hesten løb ind i mig. Hjernerystelse/piskesmæld. Mistet kontrol med dyr. Ved vandret bevægelse (fx hen ad gulv) 7 - 13 dage uarbejdsdygtighed. Hals, inkl. halshvirvler. Hjernerystelse og indre skade

Der skulle tages plag (ungheste) ind til dyrlæge. NN holdt en hest, mens dyrlægen skulle undersøge den. Den bliver utryg og vil tilbage til de andre, der var taget ind, som stod lidt væk. I det den søger hen til de andre, får hesten først klemt NN mod boksen, hvor efter den får sparket hende i siden, så hun brækker 3 ribben. 14 - 20 dage uarbejdsdygtighed. Knoglebrud

Har I været tæt på en ulykke, eller været udsat for en ulykke?

Vigtigste fokus arbejdssikkerheden

Der skal være fokus på arbejdssikkerhed på virksomheden, her de vigtigste steder at begynde:

1. Udstyr

Anvend det rigtige sikkerhedsudstyr og de rigtige værnemidler, som sikkerhedssko, hjelm, vest, åndedrætsværn, handsker osv. Gennemgå arbejdsopgaverne sammen med medarbejderne, og bliv enige om, hvilket sikkerhedsudstyr, der skal bruges hvor, så det bliver en naturlig del af det daglige arbejde. Vær opmærksom på lovgivningen på området fx ved støv og kemi.

2. Køretøjer

Maskiner som fx minilæsser, ATV og traktor er rigtig gode hjælpemidler i hverdagen, desværre sker der mange uheld og ulykker med maskiner og mange har ikke fået den nødvendige instruktion i, hvilke begrænsninger maskinerne kan have. Det er vigtigt at kende maskinens læseevne og hvordan man undgår at vælte med minilæsser og ATV. Det er lovpligtigt at bruge sikkerhedssele, når man kører minilæsser, uden lukket førerhus.

3. Behandlingsboks

Håndtering af heste i stalden udgør en risiko, eksempelvis når der gives medicin, raspes tænder, eller når hesten har smed. Det er en god idé at have en særlig behandlingsboks, eller et undersøgelsesspiltov, hvor hesten kan stå under behandling. Det kan i mange tilfælde øge sikkerheden i stalden.

4. Hestens adfærd

Når hesten lukkes ud på fold og tages ind igen, er der stor risiko for at blive sparket, væltet og klemt. Det er vigtigt at instruere uerfarne medarbejdere i hestens adfærd, og hvordan man håndterer hesten på en sikker måde. Ved læsning af heste i en trailer eller lastbil kan utrænede heste blive stressede og utilregnelige. I disse situationer er instruktion også vigtig for at undgå ulykker.

Forebyg

STOP OP ... når du arbejder med heste

STOP

Hvad er det værste, der kan ske?

- Heste kan reagere voldsomt på uforudsete ting og situationer. Man kan blive løbet ned eller væltet.
- Heste reagerer hurtigt; man kan uden varsel blive ramt af en hov, sparket, hvis hesten bliver forskrækket eller sur.
- Heste er store tunge dyr, og man kan let blive mast eller skubbet, hvilket kan give varige mén.

TÆNK

Har jeg, hvad jeg har brug for?

- Er du instrueret i håndtering af heste?
- Kender du hestens signaler og kropssprog?
- Er I to personer i stalden/på folden til opgaver, der ikke gøres på daglig basis?
- Bruger I ridehjelm og sikkerhedssko, når I trækker heste ud og ind fra fold?

ARBEJD

Minimér risikoen og arbejd sikkert

- Hav øjenkontakt med hesten, eller gør opmærksom på, at du er i nærheden.
- Gennemgå opgaven, før I udfører ekstraordinære handlinger
- Sørg for at uerfattede personer ikke håndterer heste, der er unge eller nervøse/ utilregnelige
- Instruer medarbejderne i hestens signaler, og hvordan du ønsker dine dyr håndteret – brug evt. film som del af instruktionen
- Hav tid nok, når du håndterer heste
- Tag stilling til, hvilke opgaver børn og unge må udføre hos jer
- Sørg altid for at kunne komme væk fra hesten
- Sno aldrig trækto, tøjler eller longeline omkring hænder, fingre, arme, ben eller krop
- Kamp ikke med hesten. Brug ikke magt, men vær rolig, konsekvent, myndig, og send klare signaler til hesten.

YDERLIGERE SPØRGSMÅL TIL REFLEKSION

- ? Har I vurderet, hvilke løsninger der er sikre, når I skal håndtere heste?
- ? Har I de nødvendige foranstaltninger så som gode led/låger, godt inventar, plads nok på striglepladsen, undersøgelsesboks, gange og passager, der er lette for heste og mennesker at passere?
- ? Har I instrueret ansatte i hestens adfærd og fortalt, hvad de skal være særligt opmærksomme på i de forskellige situationer?
- ? Kan I finde på at tage chancer?
- ? Hvad gør I, hvis ulykken sker?

STOP OP ... når du arbejder med heste

Kvinde sparket på folden

KVINDEN VILLE GIVE en hest dækken på ude på folden, men da der havde været godt gang i hesteflokken hele dagen, gik det galt. Mens hun stod og spændte stropperne på dækkenet, eksploderede hesten pludselig, og med et kæmpe spring op i luften sparkede den bagud og ramte hende direkte i maven. Hun faldt sammen, men kunne godt gå tilbage til stalden. De ringede 112, og hun blev hentet med ambulance. To trykkløse ribben. Telefonen, som lå i bukselommen, tog en stor del af stødet.

"Jeg skulle jo bare have trukket hesten ind i stalden og bundet den op, og så givet den dækken på. Det er et wake-up call for mig. Husk nu at tage sikkerheden omkring hestene alvorligt."

Kilde: Ridehesten

Læs om flere ulykker på ridehesten her:
<https://www.rideulykker.dk/68-fortaelinger>

LÆS MERE

VIDEO
What keeps you safe around horses

TEMASIDE
Dansk Rideforbund:
Håndtering af hesten

Psykisk arbejdsmiljø

Krænkelserpolitik

- En nedskrevet krænkelserpolitik på virksomheden er både en god ide og et lovkrav
- Det er vigtigt, at medarbejderne bliver inddraget i udformningen af, hvordan der tages hånd om krænkende eller upassende adfærd på arbejdspladsen.
- Dialogen kan være svær – der findes forskellige redskaber til at få taget hul på snakken, fx. dialogkort fra Dansk Industri

Hvad er krænkende adfærd?

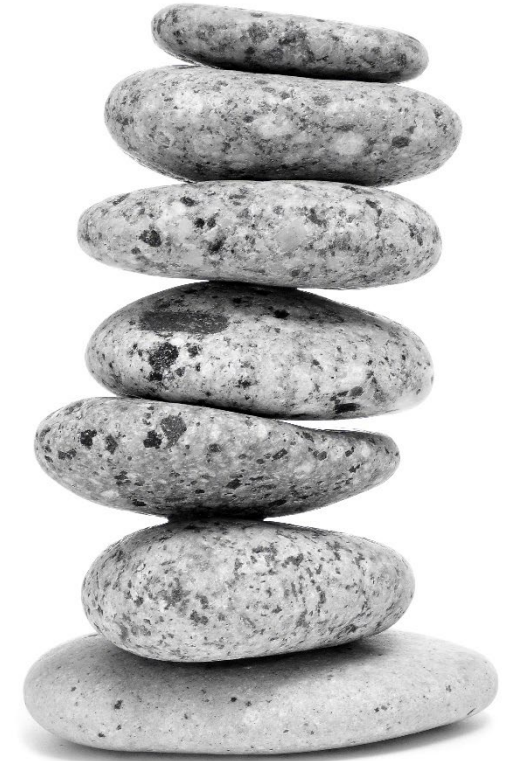
- Der er tale om krænkende adfærd, når en person udsættes for handlinger eller ord, som vedkommende opfatter som sårende, grænseoverskridende eller nedværdigende
- Det er altid modtagerens oplevelse af de krænkende handlinger, der betyder noget. Det er uden betydning, om handlingerne er udtryk for ubetænksom eller et decideret ønske om at krænke
- Hvis man udsætter en kollega eller andre for upassende eller krænkende adfærd, kan det både være i strid med lovgivningen og få konsekvenser for ansættelsesforholdet
 - Sexchikane → ligestillingsloven
 - Chikane vedr. køn, alder, hudfarve, etnicitet mm er diskrimination → Forskelsbehandlingsloven
 - Særligt grove tilfælde → straffeloven

Fælles ansvar

- Det kan være individuelt, hvad man oplever som grænseoverskridende adfærd. Det er derfor vigtigt, at du siger fra eller beder om hjælp, hvis du oplever en situation, som du finder grænseoverskridende. Som kollega har man derfor også et ansvar for at hjælpe, hvis man overværer eller hører om upassende adfærd.
- Hvis du mistænker upassende adfærd på din arbejdsplads, har du pligt til at informere nærmeste leder eller din arbejdsmiljørepræsentant. Alle henvendelser skal tages strengt alvorligt og der iværksættes handling, der kan stoppe upassende adfærd.

Mere til psykisk arbejdsmiljø end krænkelser

- Ros, anerkendelse og støtte
 - Får du det?
 - Giver du det?
- Arbejdsbelastning, tidspres og lange arbejdsdage
 - Er det passende?
 - Er det ok at sige fra?
- Indflydelse på egne opgaver, ensformigt arbejde
- Konflikter

Opgave med sikkerhedskort

Evaluering og gode hjemmesider

- [Fokus på arbejdsmiljøet, når du håndterer heste \(landbrugsinfo.dk\)](https://landbrugsinfo.dk)
- <https://www.rideulykker.dk/68-fortaellinger>
- [PDF Hvorfor-Sikkerhed.pdf \(rideforbund.dk\)](https://rideforbund.dk/PDF/Hvorfor-Sikkerhed.pdf)
- [Sikkerhed \(rideforbund.dk\)](https://rideforbund.dk/Sikkerhed)